

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG PROTOKOLA
UZ KONVENCIJU PROTIV MUCENJA I DRUGIH OKRUTNIH,
NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUCIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mucenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (u daljnjem tekstu: «Fakultativni protokol») je u članku 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», 41/01–pročišćeni tekst,).

**II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI
POSTICI**

Republika Hrvatska je od stjecanja nezavisnosti postala stranka gotovo svih međunarodnih ugovora i instrumenata koji se odnose na ljudska prava, a koji su usvojeni u okviru Ujedinjenih naroda. Brzo prihvatanje velikog broja instrumenata koji reguliraju ljudska prava pokazuje značaj koji Republika Hrvatska posvećuje zaštiti ljudskih prava. U vanjskopolitičkom djelovanju Republika Hrvatska aktivno podržava zaštitu i promociju ljudskih prava sadržanih u međunarodnim instrumentima koji se odnose na ljudska prava, te se zalaže za njihovu univerzalnu primjenu.

Republika Hrvatska podržava i aktivno sudjeluje u izradi novih standarda u području ljudskih prava unutar Ujedinjenih naroda i regionalnih organizacija. Želju za aktivnim doprinosom međunarodnim naporima za promocijom i zaštitom ljudskih prava, Republika Hrvatska potvrđuje i kroz djelovanje u međunarodnim tijelima za zaštitu i promociju ljudskih prava, poput članstva u Gospodarskom i socijalnom Vijecu Ujedinjenih naroda, Komisiji za status žena, te Komisiji za ljudska prava.

Konvencija protiv mucenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, usvojena je 1984. godine i stupila je na snagu za Republiku Hrvatsku 8. listopada 1991. godine.

Republika Hrvatska podržala je usvajanje Fakultativnog protokola na zasjedanju Komisije za ljudska prava Ujedinjenih naroda i Opće skupštine Ujedinjenih naroda 2002.godine.

Fakultativni protokol potpisao je ministar vanjskih poslova Republike Hrvatske Tonino Picula tijekom 58. zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda, 23. rujna 2003.godine

Potvrđivanje Fakultativnog protokola od posebnog je vanjskopolitickog interesa za Republiku Hrvatsku zbog značaja samog Protokola kojim se na univerzalnoj razini uspostavlja mehanizam posjeta državama strankama slično mehanizmu Europske konvencije za sprecavanje mučenja i drugih neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja koje je Republika Hrvatska stranka, te ujedno predstavlja daljnju potporu Republike Hrvatske ovom međunarodnom instrumentu.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI OVIM ZAKONOM

Fakultativnim protokolom predviđena je uspostava sustava kojim bi nezavisna međunarodna i nacionalna tijela odlazila u redovite posjete mjestima gdje se osobe lišavaju slobode kako bi spriječili mučenja i druge okrutne, neljudske ili ponižavajuće postupke ili kažnjavanja. Svaka država stranka će u skladu s Protokolom omogućiti posjete Pododbora za sprecavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupak ili kažnjavanja Odbora protiv mučenja (članak 2. Protokola) odnosno posjete tijela za vršenje posjeta u svrhu sprecavanja mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja koje svaka država stranka osniva ili imenuje na domaćoj razini (članak 3. Protokola).

IV. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenjem ovoga Zakona ne nastaju posebne financijske obveze za koje bi trebalo osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u clanku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine», br. 6/02 – pročišćeni tekst 41/02, 91/03 i 58/04) i to u drugim osobito opravdanim razlozima. Naime, potvrđivanjem Fakultativnog protokola, Republika Hrvatska se pridružuje državama članicama Ujedinjenih naroda koje su isti već potvrdile te jasno izražava podršku novom međunarodnopravnom instrumentu, u cilju stvaranja uvjeta za njegovo što skorije stupanje na snagu i primjene na univerzalnoj razini mehanizama predviđenih istim.

S obzirom na prirodu postupaka potvrđivanja međunarodnih ugovora kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora (Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja), predlaže se da se ovaj prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV MUCENJA I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUĆIH POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA

Na temelju clanka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), a polazeći od clanka 139. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01), pokreće se postupak donošenja Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja .

Konacni prijedlog Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja glasi:

NACRT

**KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV MUCENJA
I DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUCIH
POSTUPAKA ILI KAŽNJAVANJA**

Clanak 1.

Potvrđuje se Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mucenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, usvojen dana 18. prosinca 2002. u New Yorku u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, kojeg je Republika Hrvatska potpisala 23. rujna 2003. godine.

Clanak 2.

Tekst Fakultativnog protokola iz clanka 1. ovog Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Clanak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove i pravosude.

Clanak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Fakultativni protokol iz clanka 1. ovog Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te ce se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, sukladno odredbama clanka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», br. 28/96).

Clanak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Narodnim novinama”.

Klasa:
Ur.broj:
Zagreb,

PREDSJEDNIK HRVATSKOG SABORA

Vladimir Šeks, v.r.

OBRAZLOŽENJE
KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU
FAKULTATIVNOG PROTOKOLA UZ KONVENCIJU PROTIV MUCENJA I
DRUGIH OKRUTNIH, NELJUDSKIH ILI PONIŽAVAJUCIH POSTUPAKA ILI
KAŽNJAVANJA

Clankom 1. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola, temeljem odredbi clanka 139. Ustava Republike te sukladno clancima 18. i 19. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», broj 28/96), iskazuje se formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Fakultativnim protokolom, na temelju cega ce ovaj pristanak biti iskazan i na međunarodnoj razini.

U clanku 2. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola sadržan je tekst Fakultativnog protokola u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

U clanku 3. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola utvrđuju se središnja tijela državne uprave za unutarnje poslove i pravosude nadležnima za provedbu predmetnog Protokola.

Clankom 4. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola utvrđuje se stupanje na snagu predmetnog Protokola.

Clankom 5. Konacnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Fakultativnog protokola utvrđuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

